
12

Bestrijding zorgfraude

Aan de orde is het **debat** naar aanleiding van een algemeen overleg op 10 april 2013 over **de bestrijding van zorgfraude**.



Mevrouw **Klever** (PVV):

Voorzitter. Ik dank de minister nogmaals voor de toezegging dat in 2014 een duidelijke, leesbare rekening naar de patiënt gaat ter controle. Ik zal hierover geen motie meer indienen.

In de tussentijd moeten wij natuurlijk ook niet stilzitten en alles in het werk stellen om fraude te bestrijden en de miljarden die hiermee verloren gaan, terug te halen. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat uit onderzoek blijkt dat er in de zorg 5 miljard euro verloren gaat door fraude;

overwegende dat met deze fraudemiljarden de premie voor de basisverzekering bijna gehalveerd kan worden;

verzoekt de regering, alles in het werk te stellen om deze fraude op te sporen en de miljarden terug te halen;

verzoekt de regering tevens, ervoor te zorgen dat deze 5 miljard terug wordt gegeven aan de premiebetaler in de vorm van een fors lagere zorgpremie,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Klever. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 23 (28828).



Mevrouw **Klever** (PVV):

Tot slot heb ik nog een motie over veroordeelde fraudeurs in de zorg. Het wijzigen van artikel 13 is geen oplossing omdat wijziging van artikel 13 de keuzevrijheid van de patiënt inperkt. Het koppelen van de fraudebestrijding aan het inperken van de keuzevrijheid van de patiënt vinden wij een slecht plan. Dan nog kan de zorgverzekeraar door de NZa gedwongen worden om een fraudeur te contracteren in het kader van zijn zorgplicht. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat frauderende zorgverleners, ook na een veroordeling voor fraude, hun werk in de zorg kunnen voortzetten;

constaterende dat zorgverzekeraars in het kader van hun zorgplicht gedwongen kunnen worden, contracten met veroordeelde fraudeurs af te sluiten;

van mening dat fraudeurs keihard aangepakt moeten worden;

verzoekt de regering, ervoor te zorgen dat voor fraude veroordeelde zorgverleners geschrapt worden uit het BIG-register,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Klever. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 24 (28828).



Mevrouw **Leijten** (SP):

Voorzitter. Sjoemelen met declaraties en het indienen van te hoge declaraties zijn zaken die wij niet willen en waarvan de minister heeft gezegd dat zij deze zal aanpakken. Wij zien echter ook dat het kostenoverzicht van de zorgverzekeraars en de verantwoording hierover door de zorgverzekeraars nogal ondoorzichtig zijn. Vijf zorgverzekeraars zijn door de NZa al op de vingers getikt. De minister wil ons daarover echter niet informeren. Ik vind dat toch wel het minste wat zij kan doen. Daarom ben ik genoodzaakt om de volgende motie in te dienen.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat de NZa bij vijf zorgverzekeraars (grote) fouten heeft gevonden in de jaarcijfers;

van mening dat de premiebetaler het recht heeft, te weten om welke zorgverzekeraars het gaat;

verzoekt de regering, ervoor te zorgen dat openbaar wordt welke vijf zorgverzekeraars het betreft en wat de aard is van de geconstateerde fouten,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Leijten. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund. Zij krijgt nr. 25 (28828).

Leijten



Mevrouw **Leijten** (SP):

Een commissie heeft onderzoek gedaan naar mogelijk misbruik van inkoopmacht bij ziekenhuizen. Lopende dat onderzoek zijn allerlei contracten aangepast, omdat er sprake was van een "opportunistische interpretatie", zoals dat heet. Namen en rugnummers krijgen wij niet. Ik vind dat dit eigenlijk wel nodig is. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

constaterende dat naar aanleiding van geruchten over misbruik bij de inkoop van ziekenhuiszorg door zorgverzekeraars de Commissie Mogelijk Misbruik transitie-model is ingesteld;

constaterende dat deze commissie dit onderzoek deed in opdracht van Zorgverzekeraars Nederland;

constaterende dat de commissie concludeert dat er sprake is van opportunistische interpretatie bij de zorginkoop en dat inkoopcontracten zijn aangepast;

overwegende dat het van groot belang is dat er absolute helderheid komt of er sprake is geweest van misbruik bij de zorginkoop en, zo ja, door wie;

van mening dat het van groot belang is dat onderzoek wordt uitgevoerd in opdracht van een publieke partij, ten-einde eigenaar te zijn van de uitkomsten;

verzoekt de regering, diepgravend onderzoek te doen naar mogelijk misbruik bij de zorginkoop en de Kamer voor de begroting 2014 te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Leijten. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.
Zij krijgt nr. 26 (28828).



Mevrouw **Bruins Slot** (CDA):

Voorzitter. De minister heeft tijdens het debat toegezegd om zorgfraude hard aan te pakken en om de zorgverzekeraars daarop aan te spreken. Het is ook zaak dat aan deze "wittejasencriminaliteit" een einde komt. We hebben het ook gehad over de effectiviteit van het beleid. Het is nu nog lastig om inzicht te hebben in de effectiviteit van het beleid, omdat het niet zichtbaar is of het Openbaar Ministerie daadwerkelijk bepaalde zaken voor zorgfraude vervolgt en of het ook tot een veroordeling komt. De minister heeft aangegeven dat zij daar niet over gaat, maar dat de minister van Veiligheid en Justitie daarover gaat. Volgens mij was er wel sympathie voor het idee. Daarom dien ik de volgende motie in, waarmee ik de regering een verzoek doe.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

van mening dat zorgfraude effectief dient te worden bestreden;

constaterende dat op dit moment niet inzichtelijk is hoeveel veroordelingen van zorgfraude plaatsvinden;

constaterende dat zorgfraude voornamelijk leidt tot veroordelingen op grond van valsheid in geschrifte en oplichting;

verzoekt de regering, jaarlijks een overzicht te geven van het aantal aangedragen zorgfraudezaken door zorgverzekeraars, het aantal aangehangen zorgfraudezaken door het Openbaar Ministerie en het aantal veroordelingen die als zorgfraude beschouwd kunnen worden en hierover de Kamer jaarlijks te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door de leden Bruins Slot en Anne Mulder. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 27 (28828).



Mevrouw **Pia Dijkstra** (D66):

Voorzitter. Tijdens het debat over zorgfraude heb ik, behalve voor de fraude zelf, aandacht gevraagd voor het probleem dat veel zorgverleners te weinig kennis hebben over de bekostiging van de zorg en het declaratiesysteem in het bijzonder, waardoor ook fouten ontstaan. De minister heeft tijdens het debat toegezegd dat ze dit bij de sector aan de orde zou stellen. Maar mijn fractie wil graag echt onderzoeken hoe we deze kennis structureel beter in de opleidingen kunnen verwerken. Daarom dien ik de volgende motie in.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat zorgverleners een belangrijke rol spelen in het voorkomen van foute declaraties;

constaterende dat het veel zorgverleners op dit moment aan kennis ontbreekt over de bekostiging van de zorg en dat dit kan leiden tot onnodige declaratiefouten en vermijdbare kosten;

verzoekt de regering, te onderzoeken hoe in het curriculum van de zorgopleidingen meer aandacht voor de bekostiging van de zorg kan worden opgenomen en de Kamer daar voor het zomerreces over te informeren,

Pia Dijkstra

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Pia Dijkstra. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 28 (28828).

□

De heer Anne Mulder (VVD):

Voorzitter. Ik dank de minister die een aantal toezeggingen heeft gedaan in het algemeen overleg. Ze is bereid om onderzoek te doen naar de omvang van de fraude, en zal ervoor zorgen dat patiënten inzage krijgen in de zorgkosten. Ook zal ze in gesprek gaan met het Openbaar Ministerie over het prioriteren van de aanpak van de zorgfraude, en zal ze nieuwe en huidige regelgeving screenen op fraudegevoeligheid. Dank voor die toezeggingen. De VVD-fractie heeft nog één motie.

Motie

De Kamer,

gehoord de beraadslaging,

overwegende dat de zorgkosten sterk stijgen en dat er zo veel mogelijk aan gedaan moet worden om deze stijging tegen te gaan;

constaterende dat de minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport onderzoek zal laten doen naar de omvang van fraude en foutieve en onterechte declaraties in de zorg;

verzoekt de regering, zodra zij een beeld heeft van de omvang van de fraude en foutieve en onterechte declaraties, na te gaan of de capaciteit en budgetten die de Nederlandse Zorgautoriteit en het Openbaar Ministerie inzetten ter voorkoming en bestrijding van zorgfraude en foutieve en onterechte declaraties voldoende zijn, en of het nodig is, deze uit te breiden en te verhogen;

verzoekt de regering tevens, de Tweede Kamer hierover ruim voor de begrotingsbehandeling te informeren,

en gaat over tot de orde van de dag.

De voorzitter:

Deze motie is voorgesteld door het lid Anne Mulder. Naar mij blijkt, wordt de indiening ervan voldoende ondersteund.

Zij krijgt nr. 29 (28828).

Wij hebben inmiddels zeven moties ontvangen, die de minister nog niet alle bereikt hebben. Ik schors voor enkele minuten en wijs erop dat na het VAO direct de regeling van werkzaamheden plaatsvindt.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

□

Minister Schippers:

Voorzitter. In de eerste motie van mevrouw Klever, op stuk nr. 23, wordt de regering verzocht om alles in het werk te stellen om fraude op te sporen en de miljarden terug te halen. Verder wordt de regering verzocht om ervoor te zorgen dat de 5 miljard terug wordt gegeven aan de premiebetaler in de vorm van een fors lagere zorgpremie. Ik heb een probleem met deze motie. In de eerste plaats wordt hierin geconstateerd dat 5 miljard verloren gaat door fraude. Een kenmerk van de fraude is echter dat de omvang daarvan heel moeilijk is in te schatten. De grootte daarvan loopt in de verschillende onderzoeken uiteen. In de tweede plaats wordt in de motie gesteld dat de premie hierdoor kan worden gehalveerd. Als dat zo zou zijn, zou ik daar natuurlijk meteen voor zijn, maar ik betwijfel dat zeer. Als mevrouw Klever zegt dat zij graag wil dat de regering alles in het werk stelt om de fraude op te sporen, dan ben ik daar erg voor. Dat is haar verzoek. Ik heb de zorgverzekeraars ertoe opgeroepen om de winsten die zij hebben gemaakt, terug te geven aan de premiebetaler. Het lijkt mij evident dat, als je geld overhoudt doordat je fraude hebt opgespoord, dit geld op een concurrerende markt teruggaat naar de premiebetaler. De opzet van de motie is echter zodanig dat ik haar toch moet ontraden. Er staan namelijk ongelooflijk veel constatering in die niet hard zijn. Ik kan mevrouw Klever wel toezeggen dat wij er alles aan doen om die fraude op te sporen opdat de premie kan worden verlaagd.

In de tweede motie van mevrouw Klever, op stuk nr. 24, wordt de regering verzocht ervoor te zorgen dat voor fraude veroordeelde zorgverleners worden geschrapt uit het BIG-register. Aan dat verzoek kan ik niet voldoen. Ik moet de motie dan ook ontraden. Als je te maken krijgt met een zorgverlener die fraudeert, kun je voor deze fraude wel een tuchtrechtzaak aanspannen. De vraag of dat wel of niet kon, was al onderwerp van het debat. Dat kan dus wel. De tuchtrechter bepaalt welke straf de zorgverlener krijgt. Een arts moet in Nederland echter nogal wat doen voordat de strafrechter aan een arts de straf oplegt dat hij zijn beroep levenslang niet meer mag uitvoeren. Ik vind fraude een ernstig vergrijp, maar er is kleine fraude en er is grote fraude. Je hebt ernstige fraude waardoor patiënten gedupeerd zijn en zonder zorg zitten. Ik vind dat je dit niet zo kunt stellen. Ik wil de motie op stuk nr. 24 dan ook ontraden.

In de motie van mevrouw Leijten op stuk nr. 25 wordt de regering verzocht ervoor te zorgen dat openbaar wordt om welke vijf zorgverzekeraars het gaat en wat de aard is van de geconstateerde fouten. Tijdens het debat hebben wij hier uitgebreid over gesproken. Er is gezegd dat geconstateerde fouten niet per definitie fraude zijn. Daar zaten namelijk een heleboel zaken bij die niet in het voordeel van de verzekeraars uitpakt. Dan ben je wel heel onhandig aan het frauderen; laat ik het zo zeggen. De NZa doet nu onderzoek. Zij heeft terughoudend geopereerd, namelijk via management by speech. Op de site van de NZa staat haar eigen transparantieprotocol. Dat heb ik ook in het debat gezegd. Zij wil daar ook transparant over zijn om te bepalen wanneer alles hard genoeg is, wanneer alle bezwaren zijn afgerond en wanneer de uitkomst aanleiding geeft om dit te doen. Ik ben het er dan ook niet mee eens om dat nu zo te stellen. Ik wil de motie dan ook ontraden.

Schippers

Over het onderwerp van de motie-Leijten op stuk nr. 26 hebben wij ook uitgebreid gediscussieerd. Daarbij bestond verschil van mening over het onderzoek van Zorgverzekeraars Nederland. We hebben twee lastige jaren. In deze jaren geldt het transitiemodel. Een ziekenhuis kan dan niet omvallen omdat het systeem van de financiering wordt veranderd. Als het omvalt omdat het slechte kwaliteit levert of omdat het er een zootje van maakt, dan is dat wat anders. Wij willen echter niet dat zorgverzekeraars omvallen doordat wij het financieringssysteem gaan veranderen. Er is dus een transitie. Dat is ingewikkeld. Om alles wat daarbij is misgegaan of wat misschien verkeerd is aangetikt, als fraude te betitelen, gaat mij veel te ver. Wij hebben afgesproken dat alert wordt gereageerd en dat de sector zelf hygiënisch vermogen toont door acuut onderzoek te doen. Dat hebben de zorgverzekeraars gedaan. Wij zijn het er niet over eens of zij dat hadden moeten doen of de overheid. Ik vind dat zij dit heel goed konden doen en ook goed hebben opgepakt. Alles wat verkeerd is gegaan, hebben ze hersteld. Ik zie niet in waarom wij onze capaciteit en energie moeten steken in de herhaling van een onderzoek dat al uitgevoerd is. Ik zou deze motie dus willen ontraden.

De voorzitter:

Laten we onze capaciteit en energie ook niet steken in de herhaling van het AO. Heel veel dingen komen mij bekend voor.

Mevrouw Leijten (SP):

Allereerst wil ik opmerken dat ik in deze motie niet spreek van fraude. Ik vind het juist van groot belang dat het openbaar is, omdat we er dan zelf over kunnen oordelen. Als de minister vindt dat de zorgverzekeraars onderzoek naar zichzelf kunnen doen, ben ik heel benieuwd naar het advies dat zij geeft over de motie-Mulder. Daarin wordt het in publieke handen gelegd om onderzoek te doen en fraude op te sporen. Blijkbaar hoeft dat echter niet als er iets misgaat bij zorginkoop door zorgverzekeraars. Dan weten we wel weer aan welke kant de minister staat.

Minister Schippers:

Dat is weer een typische SP-conclusie, die ik ook voor rekening van de SP laat. Waar het mij om gaat, is dat wij in een ingewikkelde situatie zitten. Laten we niet doen of zorgverzekeraars hierin allemaal aan dezelfde kant staan. Als de ene zorgverzekeraar meer uit het fonds haalt, gaat dat namelijk ten koste van een andere zorgverzekeraar. De balance of power en het belangenevenwicht zijn hier dus wel degelijk aanwezig. Ik vind deze motie dus overbodig. Dat hebben we al eerder met elkaar besproken.

In de motie op stuk nr. 27 wordt de regering gevraagd om jaarlijks een overzicht te geven van het aantal aangedragen zorgfraudezaken door verzekeraars, het aantal aangehangen zorgfraudezaken door het Openbaar Ministerie en het aantal veroordelingen dat als zorgfraude beschouwd kan worden, en om hierover de Kamer jaarlijks te informeren. Wij hebben dat in het debat gewisseld. Het vervelende is dat ik hier niet over ga, want de minister van Veiligheid en Justitie gaat over het Openbaar Ministerie. Zou het een idee zijn als ik hem vraag om een schriftelijke reactie op deze motie te sturen? De indieners kunnen dan op basis daarvan besluiten wat zij met de motie doen.

De voorzitter:

Mevrouw Bruins Slot, u bent de eerste indiener.

Mevrouw Bruins Slot (CDA):

Dat lijkt mij prima voor de voortgang. De motie moet dan waarschijnlijk wat later in stemming worden gebracht.

De voorzitter:

Dan houden we de motie gewoon aan.

Mevrouw Bruins Slot (CDA):

Dat lijkt mij een prima idee.

De voorzitter:

Op verzoek van mevrouw Bruins Slot stel ik voor, haar motie (28828, nr. 27) aan te houden.

Daartoe wordt besloten.



Minister Schippers:

Dan ik geleid ik haar door.

Mevrouw Bruins Slot (CDA):

De vraag is even wanneer die brief komt.

Minister Schippers:

Ik geleid de motie door naar mijn collega van Veiligheid en Justitie. Ik kan niet overzien wat hier gevraagd wordt, maar ik zal hem vragen om per brief met enig tempo een reactie te sturen.

Mevrouw Bruins Slot (CDA):

Ik neem aan dat, gezien het feit dat we reces hebben, dat tempo een week of drie is, en dat ik de brief in de eerste week na het reces kan verwachten.

Minister Schippers:

Het is lastig om te antwoorden voor mijn collega van Veiligheid en Justitie. Ik kan ook morgen zeggen. Ik zal hem vragen wat mogelijk is.

De voorzitter:

De brief komt met gezwinde spoed. Dan de zesde motie.

Minister Schippers:

In de motie op stuk nr. 28 wordt de regering verzocht om te onderzoeken hoe in het curriculum van de zorgopleidingen meer aandacht voor bekostiging van zorg kan worden opgenomen, en om de Kamer daar voor het zomerreces over te informeren. Ik heb al toegezegd dat ik dat zou doen. Daarmee is de motie dus ondersteuning van beleid. Ik zal de Kamer voor het zomerreces informeren over de stand van zaken.

De voorzitter:

Het oordeel over deze motie is aan de Kamer.

Minister Schippers:

Dan kom ik op de laatste motie. In de motie op stuk nr. 29 van de heer Mulder wordt de regering verzocht om zodra zij een beeld heeft van de omvang van de fraude en foutieve en onterechte declaraties, na te gaan of de capaciteit en budgetten die de NZa en het OM inzetten ter voorkoming en bestrijding van zorgfraude en foutieve en onte-

Schippers

rechte declaraties, voldoende zijn. Ik heb twee weken geleden tijdens het debat aangegeven dat ik onderzoek laat doen naar de omvang van de fraude. Mevrouw Klever spreekt over 5 miljard, terwijl anderen zeggen dat het veel minder is. Laten we daar nu eens onderzoek naar doen en bezien of daar een redelijke schatting van te maken is. Zodra die resultaten bekend zijn, zal ik in overleg met de betrokken collega bezien of de beschikbare middelen voor de bestrijding van zorgfraude voldoende zijn. De collega van Veiligheid en Justitie is hier ook bij betrokken. Mijn streven is erop gericht om de Kamer voor de begrotingsbehandeling te informeren. Voor mij gaat kwaliteit echter wel voor snelheid. Als het de kwaliteit van het onderzoek ten goede komt, moet ik dus zo nodig iets meer tijd nemen. Ik ga echter mijn best doen en ik laat het oordeel over de motie op stuk nr. 29 aan de Kamer.

De beraadslaging wordt gesloten.

De voorzitter:

Ik dank de minister van Volksgezondheid voor haar antwoord. Vanavond stemmen we over de resterende moties. Ik schors de vergadering voor enkele minuten. Daarna zullen de regeling van werkzaamheden en vervolgens de dinerpauze plaatsvinden.

De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.

Voorzitter: Van Miltenburg